ПрАТ «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут права та безпеки ім. Володимира Великого

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XI Міжнародної науково-практичної конференції

«Розвиток української держави в умовах активізації євроінтеграційних процесів»

08 травня 2026 р.

м. Київ

Нечипорук А.А.
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Навчально-наукового інституту права та
безпеки ім. князя Володимира Великого ПрАТ ВНЗ МАУП
Нечипорук К.А.
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Навчально-наукового інституту права та
безпеки ім. князя Володимира Великого ПрАТ ВНЗ МАУП
Науковий керівник:
Вацюк В.О.
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правоохоронної та
антикорупційної діяльності
Навчально-наукового інституту права та безпеки
ім. князя Володимира Великого ПрАТ ВНЗ МАУП

Вплив корупції на розвиток та безпеку суспільства

Корупція є однією з найгостріших проблем сучасного суспільства, яка має системний характер і впливає на всі сфери державного життя. Вона не лише гальмує економічний розвиток, але й підриває довіру громадян до влади, що особливо небезпечно для демократичної держави.

Актуальність цієї теми полягає в тому, що в умовах сучасних викликів, зокрема для України, корупція прямо впливає на рівень національної безпеки, ефективність управління та міжнародний авторитет держави.

Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», **корупція** – це використання особою своїх службових повноважень з метою отримання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки такої вигоди.

Варто зазначити, що корупція є не лише юридичною, а й соціально-економічною проблемою, що має системний характер.

Корупція суттєво гальмує економічний розвиток держави, оскільки спотворює ринкові механізми та порушує принципи чесної конкуренції.

По-перше, вона призводить до неефективного використання бюджетних коштів. Державні ресурси часто спрямовуються не туди, де вони є найбільш необхідними, а туди, де існує можливість отримання особистої вигоди.

По-друге, поширеним явищем є корупція у сфері державних закупівель, і проявляється це у:

-завищенні цін;

-укладенні контрактів із "потрібними" компаніями;

- виконанні робіт низької якості.

Наприклад, у сфері інфраструктури це може призводити до будівництва доріг, які швидко руйнуються через використання неякісних матеріалів.

По-третє, корупція значно знижує інвестиційну привабливість країни. Іноземні інвестори не готові вкладати кошти в економіку, де відсутні прозорі правила ведення бізнесу і є ризик втрати капіталу через корупційні схеми.

Таким чином, корупція стримує економічне зростання та розвиток підприємництва.

Також корупція негативно впливає на якість життя населення та породжує соціальну несправедливість.

У сфері освіти вона проявляється у вигляді хабарництва під час вступу, складання іспитів або отримання оцінок. Це призводить до того, що не завжди найбільш підготовлені студенти отримують можливості для навчання.

У сфері охорони здоров'я корупція може проявлятися через неофіційні платежі, що обмежує доступ до якісних медичних послуг для малозабезпечених громадян.

Такі явища формують у суспільстві відчуття несправедливості, що знижує рівень довіри до держави та стимулює громадян до обходу законів.

Однією з найнебезпечніших сфер прояву корупції є судова та правоохоронна система. Якщо судові рішення приймаються під впливом

хабарів або особистих зв'язків, це фактично означає руйнування принципу верховенства права, і як наслідок:

• винесення неправосудних рішень;

• уникнення відповідальності винними особами;

• вибіркове застосування закону.

У такій ситуації громадяни втрачають довіру до правосуддя і можуть вдаватися до самозахисту або неформальних методів вирішення конфліктів, що є небезпечним для суспільства.

Корупція становить пряму загрозу національній безпеці.

Вона послаблює державні інститути, у тому числі правоохоронні органи, що створює сприятливі умови для розвитку злочинності. У цьому контексті корупція фактично підриває інституційну спроможність держави виконувати свої функції.

Зокрема, корупція: сприяє діяльності організованих злочинних груп;

-полегшує незаконний обіг зброї;

-дозволяє уникати відповідальності за тяжкі злочини.

Особливо небезпечною є корупція в оборонній сфері.

Наприклад, розкрадання бюджетних коштів або закупівля неякісного військового обладнання можуть безпосередньо впливати на обороноздатність держави.

В умовах воєнного стану це питання набуває критичного значення.

Корупція не виникає випадково – вона має комплексні причини.

Серед основних :

- недосконаліть законодавства;

-низький рівень контролю за діяльністю посадових осіб;

-відсутність невідворотності покарання;

- низький рівень правової культури населення;

- толерантне ставлення до "побутової корупції".

Наприклад, коли громадяни самі готові давати хабарі для вирішення своїх питань, це підтримує існування корупційної складової у системі.

Для ефективної боротьби з корупцією необхідний комплексний підхід.

Основними напрямки є:

- удосконалення антикорупційного законодавства;

-забезпечення реальної відповідальності за корупційні правопорушення;

- підвищення прозорості діяльності органів влади;

- впровадження електронного урядування;

- розвиток громадського контролю;

-формування антикорупційної культури в суспільстві.

Важливо, щоб боротьба з корупцією була не лише формальною, а реальною та системною.

Висновок

Саме тому корупцію доцільно розглядати як комплексне явище, що потребує системного підходу до подолання.

Отже, корупція є складним і багатогранним явищем, яке негативно впливає на всі сфери суспільного життя. Вона гальмує економічний розвиток, підриває соціальну справедливість, руйнує правову систему та становить загрозу національній безпеці.

Ефективне подолання корупції можливе лише за умови поєднання зусиль держави та суспільства, а також формування нетерпимого ставлення до будь-яких її проявів.